

DÁNSKO

Text: Klára Kudrnová • Foto: K. Kudrnová, L. Jacobsen

OY

DÁNSKO JE DALŠÍ Z EVROPSKÝCH ZEMÍ, KTERÉ, PODLE MÉHO NÁZORU SNAD NEPRÁVEM, LEŽÍ STRANOU ZÁJMU ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH PILOTŮ. PRAVDA, DÁNSKO NENABÍZÍ STRHUJÍCÍ HORSKÉ VRCHOLY, SLUNCEM VYBĚLENÉ PLÁŽE ANI OMRAČUJÍCÍ DIVOKÉ FJORDY. ALE PŘESTO ZA LETECKÝ VÝLET ROZHODNĚ STOJÍ. KDYŽ POMINEME ČASTÉ ROZMARY POČASÍ, ZDÁ SE BÝT KRAJINA PRO LÉTÁNÍ TĚMĚŘ IDEÁLNÍ. SNAD I PROTO SE V DÁNSKU NACHÁZÍ NESČETNÉ MNOŽSTVÍ AEROKLUBŮ S LETIŠTI, KTERÁ JSOU SICE POVĚTŠINOU TRAVNATÁ, ALE DÍKY ZDEJŠÍ VYSOKÉ VLHKOSTI A PEČLIVÉ ÚDRŽBĚ SI ZACHOVÁVAJÍ SVĚŽÍ VZHLED I PEVNÝ POVRCH, ZA KTERÝ BY SE NEMUSEL STYDĚT ANI GOLFOVÝ RESORT.



• Před námi je ostrov Anholt.

Přestože Dánsko na Skandinávském poloostrově neleží, při vyslovení jeho názvu se snad každému vybaví pojmy jako Skandinávie, Vikingové, Hamlet či malá mořská víla. Pokud ale očekáváte hluboké fjordy a divokou přírodu plnou vodopádů, budete zklamáni. Je to rovinatá země plná cyklostezek, a tak cyklistům nebo spíše rovinkovým pohodářům zdejší krajina se svým nejvyšším vrcholem pouhých 171 m n. m. opravdu přeje. Na rozdíl od počasí, které je vpravdě skandinávské. Studený, neutichající vítr od Baltu nahrazuje vrchařské túry a slunce tu každou chvíli střídají přeháňky.

Nám nejbližší pevninská část Dánska se nachází na Jutském poloostrově. Tomuto království však náleží i dalších



• Setkání s českými letouny v zahraničí vždy potěší. Zvláště když je to „naše“ Faeta.

několik stovek ostrovů a ostrůvků. Ty největší a nejdůležitější jsou sice spojeny úchvatnými mosty, ale chcete-li na chvíli uniknout civilizaci a vydat se na nějaký menší ostrůvek, nezbyvá než použít loď nebo letadlo. A právě tato malá, odlehlá ostrovní letiště jsou jedním z míst, která stojí rozhodně za to v Dánsku při leteckém výletě navštívit.

Cesta

Počkat si na pěkné stabilní počasí, což je samozřejmě nejlepší v létě, se pro let do severní Evropy vyplatí. Pokud poletíte ultralightem, je třeba zároveň včas požádat u dánské ultralehké asociace (www.dulfu.dk) o povolení k letu nad dánským územím, což není nikterak složité. Vyřízení žádosti sice může trvat i dva týdny, ale povolení lze vydat s platností až na 90 dnů, tudíž je časová rezerva při čekání

na příhodné počasí dostatečná. Pokud žádost s požadovanými dokumenty zašlete e-mailem, řízení se značně urychlí a povolení obdržíte již za pár dní a někdy i hodin.

Pro let do Dánska je podání letového plánu nutností. Osvědčená trasa vede přes Rujanu podél německo-polské hranice až nad letiště Peenemunde, kde je třeba se stočit na severo-severo-západ nad Balt, směr první dánský ostrov Mon a poté na ostrov Sjaelland. Vzhledem k tomu, že tato trasa vede nad mořem, je vybava k letu nad mořem, především záchranné vesty, nutností. Se stolitrovou nádrží Faety, se kterou do Dánska létáme, není mezipřistání potřeba a cestovní rychlost 240 km/h je pro pohodlný a ekonomický let zcela dostačující.

Přibližně po dvou hodinách jsme na Rujaně a přesouváme se nad moře, kde zůstaneme ještě dalších minimálně


sto kilometrů, než se před námi objeví dánské pobřeží. Cesta nad mořem je poněkud nudná, tudíž se zdá, že vůbec neutíká. Horizont splývá s hladinou, a tak je lépe se spolehnout na horizont umělý. K lepší orientaci přispívají jen obrovské „lesy“ větrných elektráren, trčících z mořské hladiny. Nad Baltem to opravdu fouká.

Po přeladění frekvence z München INFO na Bremen INFO nám z rádia při poslední cestě hlásil ATIS, že je služba mimo provoz. Bývá to dost rušná frekvence, takže nás to trochu zarazilo. Přeladili jsme tedy na Berlín APP a odtud jsme se dostali na Bremen APP, které nás doprovodilo až doprostřed Baltu, kde už si nás přebrali řídicí v Kodani.

Dánsko

Přímo u něj je vlaková zastávka Kildedal, odkud se dá vlakem pohodlně dostat až do centra Kodaně asi za půl hodinky. Vlak tu jezdí každých 20 minut. Pro někoho ale může být nevýhodou docela krátká travnatá plocha a není tu také možnost doplnění paliva. Navíc zde můžete přistát pouze na povolení, tedy po předchozí dohodě s vlastníkem, což znamená zjistit si kontakt na letiště předem už při plánování trati.

Jenže to musíte udělat stejně tak u většiny letišť v Dánsku. Potřebné kontakty i ostatní základní informace o letištích lze ale jednoduše najít na www.airfields.dk.

Za účelem návštěvy Kodaně je dnes určitě nejlepší přistát v 35 km vzdáleném Roskilde (www.rke.dk), jehož letiště poskytuje veškerý komfort, je vstřícné k pilotů GA a poplatky jsou přitom nízké. Nejkratší cesta z letiště na nádraží v Roskilde je asi taxíkem. Lze to zvládnout i kombinací pěší chůze a autobusu, 



• Letiště na ostrově Anholt.



• Katedrála v Roskilde.



• Přiblížení na ostrovní letiště Anholt.

ale tím strávíte celkem alespoň hodinu. Z nádraží v Roskilde pak jezdí vlaky do Kodaně po pár minutách a cesta potom trvá asi 20 minut.

Roskilde ale stojí za to navštívit nejen jako výchozí bod do Kodaně. Nedaleko letiště si můžete půjčit kolo a zajet se podívat do historického centra s jedinečnou a významnou cihlovou katedrálou z 12. stol., která je pod ochranou UNESCO a kde jsou pohřbeni dánští

panovníci. Více o Roskilde si můžete nastudovat na www.visitroskilde.com.

Ale jak už bylo řečeno, Dánsko nabízí pro letecké turisty mnohem více. Můžete vyrazit třeba dále na sever, tak jako jsme vyrazili my, abychom navštívili naše přátele v největším dánském plachtařském aeroklubu v Gørløse, který se nachází pouhých 40 km severně od Kodaně. Odsud je možné vyrazit na letecký výlet kolem nedalekého Hillerødu, jenž

se pyšní proslulým renesančním zámek Frederiksborg, stojícím na třech malých ostrůvcích uprostřed zámeckého jezera.

Na letišti v Gørløse jsme se ubytovali v malém srubu a dostali kola k zapůjčení, stejně jako to je i na většině ostatních dánských letišť. Kolo je v Dánsku všude k máni a také se na něm všude bez problémů dostanete. Po delším letu přijde malý cyklovýlet po okolí vhod.



• Zámek Frederiksborg v Hillerødu na dánském ostrově Sjælland.

V Dánsku si však můžete vychutnat i trochu divočiny a navštívit některá z malých letišť ležících na již zmíněných ostrůvcích. Následující den jsme proto odstartovali směrem na Anholt, malý izolovaný ostrůvek v Baltském moři v průplavu Kattegat mezi Dánskem a Švédskem. Je proslulý svou kolonií tuleňů. Většina území je spolu s tuleni chráněna a tvoří ho hlavně poušť, která je největší v severní Evropě. Přistáli jsme tedy na letišti v poušti. Dveře od malého letištního domečku byly otevřené a kola pro případné návštěvníky nachystána. Nad nimi jen nápis „Půjčte si a pak zase vraťte“. Prostě není třeba tu cokoli v zamykat nebo hlídat.



Ostrůvek je ale tak malý, že pro jeho průzkum postačí pěší varianta. Tříhodinová túra přinesla ovoce. Kromě toho, že jsme se cestou vykoupli v příjemně osvěžujících letních vlnách Baltu, jsme konečně našli početnou komunitu tuleňů povalujících se až na samém cípu ostrova. Přestože na ostrově žijí i necelé dvě stovky stálých obyvatel, my jsme za celou dobu nepotkali nikoho.

Naše tulení mise byla úspěšně završena, a jelikož na Anholtu nejsou žádná turistická zařízení, vracíme se zpět na Sjaelland. Cestou zesiluje západní vítr a vzhledem k tomu, že se již touto dobou začínají dny zkracovat, s návratem si musíme pospíšet. Se západem slunce přistáváme na malém, travnatém, neveřejném UL letišti jen pár domů za romantickým přístavem Gilleleje, abychom navštívili dalšího z našich dánských přátel, který si tu vybudoval malou soukromou travnatou plochu a hangárek pro svá tři letadla, Zephyra, Faetu a motorového kluzáka.



• Letiště v Odense na ostrově Fyn. Název města pochází ze slov Odins Vi, tedy Odinovo místo, a odkazuje na severskou mytologii.

Gilleleje jsou malebné rybářské městečko se spoustou tradičních dánských domků s typickou doškovou střechou. Vyrázili jsme tedy na krátkou prohlídku přístavu.

Přestože Dánsko se pro leteckou turistiku může zdát vzdálené a získávání povolení k přistání na malých letištích složité, není tomu tak. Chce to jen vyzkoušet a brzy zjistíte, že rychle získáte pár nových leteckých přátel. Takže kam se ještě podívat?

Pro ty z vás, kteří rádi navštěvujete letecká muzea, pak nelze pominout další cíl, a tím je „Dansk Veteranflysamling Lufthavnsvej Stauning“ aneb Sběrka historických dánských letadel, kterou najdeme na letišti Stauning (EKVJ) u města Skjern. Pokud už jste na západním pobřeží, vyplatí se podívat se na sever a navštívit třeba Morsø (EKNM) a pak pokračovat nad pobřežím třeba až k severnímu cípu Dánska. K vidění toho určitě najdete v Dánsku mnoho. **FR**



• Letecké muzeum na letišti Stauning.

VHODNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

http://www.trafikstyrelsen.dk/EN	Komplexní oficiální stránky Trafikstyrelsen (Dánského úřadu pro dopravu), kde je možné v sekci pro civilní letectví najít řadu informací pro GA piloty
http://aim.naviair.dk/English	Stránky Naviair, dánské organizace řízení leteckého provozu, dokumenty ke stažení (vč. užitečného Visual Flight Guide), AIP
http://www.airfields.dk	Zajímavé letecké stránky, které poskytují základní údaje o dánských letištích s rozšiřujícími odkazy
http://www.flykort.dk	Letecké stránky s údaji o zakázaných a omezených prostorech a s výbornou databází letišť
www.dulfu.dk	Stránky dánské ultralehké asociace